

BARCELONA ES BONA...

La «Societat de atracció de forasters» ha comensat a entrar en funcions.

(Dib. de NANCH.)

l'explota. Y contra aquest se'n van tots els seus ressentiments.

No obstant, per poch que sapigués alsar la vista de las petites miserias y fixarla una mica enllà, veuria que en un país com el nostre, agotat y escorregut, n'hi ha un altre de burges, un burges sense entranyas, despietat, insaciable, que acciona a un temps contra tots els ciutadans, lo mateix els que tenen alguna cosa que els que no posseheixen res.

El Gran Burgés d'Espanya es el govern oligàrquic centralista.

La seva industria, que hauria de consistir en elaborar bona política, administració ordenada y moral, cultura y progrés, queda reduhida exclusivament a l'explotació del pressupost. La rutina és la seva norma: el favoritisme la seva deriva. Y es tan poca solta, que, en lloch de nutrir convenientment a la vaca que muny ab grapa implacable, per tot menjar l'atipa de garrotadas.

Anys enrera, ab motiu del conflicte ultramarí, sacrificà bojament 200 mil homes, arrancats a las classes proletarias, y derrotà las ultimas escorriallas de la migrada fortuna pública. Creya tothom que ab l'horrenda lliçó del desastre vindria l'esmena, y lo que ha vingut es un recàrrech de mals afiansats en els mateixos vicis de sempre.

En realitat la guerra continúa encara, més devoradora que may de vidas y cabals. Són sas armas mortíferas els tributs que abrumen als contribuyents y encareixen la vida, deixant a la major part de la gent treballadora bon xich per dessota del mínimum de lo que exigeixen las sevas necessitats més indispensables. Tots els rams de producció pateixen d'anèmia, disposant sols del mercat interior, cada dia més restringit y pobre. Y en la impossibilitat d'exportar productes elaborats, exportem brassos útils que van a buscar a països estranys el bossi de pa que no troban a casa nostra.

Y el Gran Burgés no s' preocupa, ni s'inquieta, ni's plany de res, ni de ningú. Abans se contentava ab 900 milions de pessetas anyals: ara no passa per menos de 1.100. Y, pera acabarho d'arreglar, l'ha donada en establir una especie de socialisme a l'inversa, montant tota mena de trusts y monopolis, que són els únics que prosperan, fent pagar els seus productes dolents al preu que ls dona la gana.

En un país hont regnin la regularitat y l'abundancia, res més natural que la lluita entre 'l capital y el treball, y res també més fàcil que posar d'acort als dos factors principals de la producció. Quan n'hi há pera l'un ne queda pera l'altre. Y una bona avinensa resulta al cap d'avall en interès de tots.

Pero aquí, baix l'acció del Gran Burgés, que lo mateix atenta al patró que a l'obrer, una lluyta entre ells acabaria de aniquilar, las ultimas forsas del país productor.

En aquest concepte creyem que la pau

s'imposa, y no sols la pau, sino una especie d'aliança defensiva y ofensiva, sisquera siga de caràcter transitori, contra l'enemich comú, contra 'l Gran Burgés. Y els patrons haurán de tenir en compte, lo mateix que'ls treballadors, que a tal extrem s'ha arribat ja, que han de defensar el camp en el que després lliurarán sas batallas pera dirimir sas diferencias.

Aplicant al moviment polítich de Catalunya 'l seu esforç, trobarian una norma d'acció potentia y fructífera.

La Solidaritat catalana, ansiosa d'alsar una Espanya nova sobre la base de l'autonomia regional y el respecte a las decisions de la voluntat soberana del poble, és l'únich moviment revolucionari y reconstitutiú a la vegada, que pot acabar ab el Gran Burgés y ab tots els seus vicis y malifetas.

DEMOS.

TEATRES

¡Toch de gloria en tota la línea! El dissabte, a las deu del matí, a tots els campanars, campanarers y campanerillos de todas las iglesias, iglesietas y iglesillas de la urbs, que diria qualsevol López-guanyo nou-centista. Y a la nit toch de gloria també a tots els teatres, Principal, Liceo, Romeya, Tívoli, Granvía, Nou, Cómich, etc., etc.

Al Principal ens han donat *El detective Sherlock Holmes*, que diuen que és un senyor que comensa a rondar per Barcelona a veure si pot pispar la plassa a Mr. Arrow; al Liceu hi ha vingut un tal ó una tal *Titta-Ruffo ó Testarruffo*, que diu que dona 'l cop; al gran teatre bacallaner del carrer de l'Hospital ens han donat *En Joan dels Miracles de l'Iglesias* (*Ibsen de las afueras*, que li deya en Doys); y a tots els demés teatres, gran pei de género «chicos».

Peró ¡fillets! encara tenim la mona al canyó y no estém pera glorificar més a ningú.

La senmana entrant, que ja l'haurém pahida, ho farém millor.

N. N. N.

LLIBRES

MIGRANO DE ARENA. Algo sobre reformas sociales, por J. Aleu. — Un petit tractat en que l'autor exposa 'ls seus punts de vista particulars pera arreglar el món, lo qual no es tan fàcil de conseguir com ell tal volta s'figura. Però, en fi, quan no altra cosa, se n'ha de pendre la bona voluntat.

EL VERDADERO LIBRO DE ORO. Magnetismo, Hipnotismo, Sugestión. Estudio del profesor J. Clairk. — Aquestas delicadas materias, que tant preocupan als homes de ciencia, están tractadas en aquest llibre en forma de vulgarisació, fentlas assequibles a todas las inteligencias.

Podrán servir pera moltes cosas, inclús pera passar el temps.

DOS AMORS. Novela por Anton Busquets y Punset. 1907. — Un idili sentimental (potser millor diriam l'el·l·gia d'un idili *in mentibus*) entre un ordenando de Seminari y una minyoneta, un caparró d'aquells que ens pinta en Brull: aixó és la noveleta en qüestió.

Curta y sentida, plena de flayra de la terra, delata desseguida a un folk-lorista exquisit y un literat veterano. El desenllás... El desenllás potser hauria sigut millor d'altra forma. Mes, si en la realitat va ser aixís, ó aixís l'ha volgut decretar el novelista, ¿qué s'hi ha de fer? ¿Reca? ¿O, si recal! ¿Está cia! Però aquí justament esta l'encís, el perfum, la salabor y l'agre-dols de l'obreta. ¡Molt bé, mestre Busquets!

RATA SABIA.

LA BOLA TERRORISTA (1)

La nostra intervenció directa en el *procés Rull* ha sigut com una aplicació dels raigs X de la conciencia al fons de l'assumpto nomenat pomposament *terrorista*, per la conveniencia d'en Rull, qui ho va fer arribar a creure a tres Poncis de carrera.

Y aqueixa triple creencia governadora va donarho a entendre aixís mateix als seus governats ab els espatechs seguits y ab las precaucions extraordinarias y fora de mida que 's veyan, engrunantse la bola de neu que feya correr el Maquiavelo de Sans per l'imaginació del poble, fins a convertirla en una montanya, rodant rodant: la montanya del *Terrorisme*.

No era tal montanya ni tal terrorisme: no ha sigut may altra cosa que una *bola*: una faula inventada pel trista-

(1) Recomanem la reproducció d'aquest article del nostre company de casa, membre que fou del Jurat que tants elogis ha rebut, atosa la lloable finalitat que encloen d'aixecar els ànims y desfer la llegenda terrorista.

ment célebre confident condemnat a mort.

Es que convé, és de necessitat social, és dever humanitari, esvahir aqueixa preocupació, arrelada dintre l'ànim dels ciutadans pobres d'esperit, de que todas las bombas que han petat fins ara obehian a un fi polítich determinat d'ensorrar el poderiu de la capital de Catalunya, per ser, comercialment, la capital d'Espanya. ¡Res de aixó!

Precisament aqueixa versió fou la pedra filosofal del deixeble d'en Bernardon: aqueix tema sigué el que desenrotllá satànicament pera ferse 'l violari que a espatllas de la massa bona fe gubernativa va explotar ab vil perfidia.

Era lo que ell volia: que fins el mateix Tressols se persuadís de que darrera d'en Rull hi havia qui li estirava el fil com als ninots dels ventrílocuos. D'aqueixa conformitat, éll, si arribés el cas, que ha arribat, d'esquinsarse la grúa, hauria quedat en segon terme de responsabilitats, a soplui del personatge ó dels personatges que 's cregués el Tribunal que 'l feyan servir d'instrument.

¡Y cá! ¿Voléu que en Rull, veyentse a las malas, s'hagués quedat al pap la revelació dels secrets y cosas grossas ab que amenassava treures el mort de sobre? ¿Voléu res més clar que la contestació seca y desesperada que va fer al seu advocat al despedirse aquest d'en Rull a l'invitarlo a que confessés y descobrís tot quant sapigués pera afavorir-lo en la petició d'indult si vingués el cas? Li contestá aixís:

—¿Qué vol que digui, si no sé res, més que lo que tinch declarat?

Aqueixa revelació franca, eixida del fons de l'ànima del reu de mort, ha fet caure com un castell de cartas todas las fantasias espantosas creadas per l'alarma y l'intranquilidat de tant temps.

Sigüé una faula criminal el terrorisme d'en Rull.

Sigüé un timo sagnant, però vulgar; un tarugo continuat, el tarugisme de las bombas.

JOSEPH BARBANY.

DE REMOLCH

—Noya, va molt depressa...
—Es que Vosté va molt lluny.

(Dib. de SMITH.)